

	Internationale Raad van Examinatoren van Lactatiekundigen (IBCLE) Internationaal gecertificeerde lactatiekundige (IBCLC®) Gedetailleerd overzicht van onderwerpen	Aantal onderdelen
I. Ontwikkeling en voeding		26
A. Baby		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Voedingsgedrag bij verschillende leeftijden 2. Voedselintoleranties/allergieën 3. Anatomie van de baby en anatomische/orale problemen 4. Beginnen met aanvullende voeding 5. Laag geboortegewicht 6. Moedermelkbank – formeel en informeel 7. Normale gedragingen van baby's 8. Voedingsbehoeften – vroeggeboorte 9. Ontwikkeling en groei bij vroeggeboorte 10. Huidskleur, spierspanning, reflexen 11. Ontwikkeling en groei van de volgroeide baby 12. WHO-groeigrafieken met correctie op zwangerschapsduur 		
B. Moeder		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Borstontwikkeling en groei 2. Borstoperaties 3. Samenstelling van moedermelk 4. Anatomische problemen van de moeder 5. Voedingsstatus van de moeder 6. Structuur en afwijkingen van de tepels 		
II. Fysiologie en endocrinologie		24
<ol style="list-style-type: none"> 1. Diabetes 2. Onvruchtbaarheidsproblemen 3. Metabolische en hormonale aandoeningen van de moeder (bijv. van de schildklier, Polycysteus-ovariumsyndroom) 4. Auto-immuun-stoornissen van de moeder 5. Meerlingen 6. Hypoglykemie pasgeborene 7. Zwangerschap en borstvoeding – tandem 8. Relactatie 9. Stoelgang en (urine)lozing 		
III. Pathologie		31
A. Baby		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Allergieën 2. Ankyloglossia 3. Hazenlip en gespleten verhemelte 4. Congenitale afwijkingen (bijv. gastro-intestinaal, hartgerelateerd) 		

 Internationale Raad van Examinatoren van Lactatiekundigen (IBCLE) Internationaal gecertificeerde lactatiekundige (IBCLC®) Gedetailleerd overzicht van onderwerpen	Aantal onderdelen
<ol style="list-style-type: none"> 5. Gastro-oesofageale refluxziekte (GERD), reflux 6. Hyperbilirubemie 7. Acute babyziekte (bacterieel, viraal, schimmel-, systemisch) 8. Neurologische handicaps bij baby's 9. Klein voor duur zwangerschap (SGA), groot voor duur zws. (LGA) 	
B. Moeder	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Abscessen 2. Stoornis in de melktoeschietreflex 3. Acute ziekte van de moeder (bacterieel, viraal, schimmel-, systemisch) 4. Chronische ziekte van de moeder 5. Handicap van de moeder (fysiek en neurologisch) 6. Mastitis 7. Melkproductie, laag of overmatig 8. Tepel- en borstaandoeningen 9. Pijn en wonden aan de tepel 10. Postpartum bloeding 11. Zwangerschapsvergiftiging/hypertensie te wijten aan zwangerschap 	
IV. Farmacologie en toxicologie	13
<ol style="list-style-type: none"> 1. Alcohol en tabak 2. Contraceptie 3. Verkeerd gebruikte geneesmiddelen 4. Lactatie-opwekkers 5. Gelkompressen/tepelzalven 6. Medicatie (op recept, vrij verkrijgbaar, diagnostische en therapeutische procedures) 7. Medicinale kruiden 	
V. Psychologie, sociologie en antropologie	21
<ol style="list-style-type: none"> 1. Overgang naar ouderschap 2. Gewoontes bij de geboorte 3. Te gebruiken/te vermijden voedingsmiddelen met invloed op de lactatie 4. Werk – terugkeer naar werk 5. Levensstijl van het gezin 6. Ondersteuningsnetwerken opsporen 7. Geestelijke gezondheid van de moeder 8. Psychologische/cognitieve problemen van de moeder 9. Moeder-baby-relatie 10. Veilige slaap 11. Overgang van borstvoeding naar andere voeding 12. Culturele vaardigheid 	

 Internationale Raad van Examinatoren van Lactatiekundigen (IBCLE) Internationaal gecertificeerde lactatiekundige (IBCLC®) Gedetailleerd overzicht van onderwerpen	Aantal onderdelen
VI. Technieken	25
<ol style="list-style-type: none"> 1. Effectieve melkafgifte (inclusief medisch geïndiceerde aanvulling) 2. Eerste uur 3. Aanleggen 4. Toevoer regelen 5. Kolven van melk 6. Positionering 7. Weigering van de borst, fles 8. Huidcontact (Kangoeroe-zorg) 9. Weegtest 	
VII. Klinische vaardigheden	35
A. Uitrusting en Technologie	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Borstvoedingsartikelen (bijv. borstslangetjes, cups, spuitjes, spenen) 2. Behandeling en opslag van moedermelk 3. Tepelartikelen (bijv. hoedjes, tepelvormers) 4. Fopspenen 5. Pompen 6. Weegschalen 7. Communicatietechnologie 8. Websites 	
B. Voorlichting en communicatie	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Actief luisteren 2. Anticiperende begeleiding 3. Zorgplanontwikkeling en –uitwisseling 4. Documentatie 5. Voorlichting van moeders en gezinnen 6. Opleiding van deskundigen, collega's en studenten 7. Verlenging van de duur van de borstvoeding 8. Emotionele ondersteuning 9. Emancipatie 10. Groepsondersteuning 	
C. Ethische en juridische aspecten	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Borstvoeding in het openbaar 2. Klinische competenties 3. Professionele gedragscode (CPC) 4. Principes van vertrouwelijkheid 5. WHO-code – belangenbehartiging en beleid 	

 Internationale Raad van Examinatoren van Lactatiekundigen (IBCLE) Internationaal gecertificeerde lactatiekundige (IBCLC®) Gedetailleerd overzicht van onderwerpen		Aantal onderdelen
D. Research		
1. Research toepassen in de praktijk 2. Onderzoeksresultaten beoordelen en interpreteren 3. Research gebruiken om beleid en protocollen te ontwikkelen		
E. Volksgezondheid en belangenbehartiging		
1. Het initiatief voor babyvriendelijke ziekenhuizen (BFHI) propageren 2. Naleving propageren van de Internationale code voor het op de markt brengen van vervangingsmiddelen voor moedermelk van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO-code) 3. De opname van moeder/baby in het zorgsysteem bepleiten 4. Beleid ontwikkelen met betrekking tot borstvoeding		
Totaal aantal onderdelen		175

Circa de helft van de onderdelen bevatten afbeeldingen, die behandeld worden in de middagsessie; onderdelen zonder afbeeldingen komen aan de orde in de ochtendsessie. Examenonderdelen moeten, op basis van de resultaten van de praktijkanalyse, over het algemeen betrekking hebben op de kerntaken die verbonden zijn aan het opstellen van een zorgplan, en daartoe behoren:

1. Beoordelen
2. Een plan ontwikkelen
3. Documenteren
4. Evalueren
5. Moeder helpen om doelen te bepalen
6. Opstellen van een medische voorgeschiedenis
7. Werken met andere medische zorgverleners

Met uitzondering van delen die algemene principes betreffen, zijn de onderdelen ingedeeld volgens chronologische perioden, waarbij de volgende richtsnoeren gelden:

CHRONOLOGISCHE PERIODEN	Streefaantal onderdelen*
1. Prenataal – moeder	8
2. Weeën moeder/geboorte – perinataal	9
3. Prematuriteit	12
4. 0-2 dagen	21
5. 3-14 dagen	21
6. 15-28 dagen	20
7. 1-3 maanden	12
8. 4-6 maanden	12
9. 7-12 maanden	5
10. Ouder dan 12 maanden	5
11. Algemene principes (inclusief preconceptie)	50
Totaal	175

*Deze doelen laten voldoende ruimte voor flexibiliteit.